Otrdiena, 2021. gada 19. janvāris

P9_TA(2021)0004

Savienības tiesību īstenošana starptautiskās tirdzniecības noteikumu piemērošanai un izpildei ***I

Eiropas Parlamenta 2021. gada 19. janvāra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 654/2014 par Savienības tiesību īstenošanu starptautiskās tirdzniecības noteikumu piemērošanai un izpildei (COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2021/C 456/27)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2019)0623),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 207. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0197/2019),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Tiesas atzinumu Nr. 2/15 ([1]),

— ņemot vērā 2019. gada 28. novembra rezolūciju par PTO Apelācijas institūcijas krīzi ([2]),

— ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2020. gada 4. novembra vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

— ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu (A9-0133/2020),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. apstiprina Parlamenta, Padomes un Komisijas kopējos paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai;

3. pieņem zināšanai Komisijas paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai;

4. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

5. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2019)0273

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 19. janvārī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar ko groza Regulu (ES) Nr. 654/2014 par Savienības tiesību īstenošanu starptautiskās tirdzniecības noteikumu piemērošanai un izpildei

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2021/167.)

([1]) ECLI:EU:C:2017:376.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0083.

Otrdiena, 2021. gada 19. janvāris

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

Eiropas Komisijas, Padomes un Eiropas Parlamenta kopīga deklarācija par instrumentu trešo valstu piespiedu pasākumu novēršanai un reaģēšanai uz tiem

Komisija ņem vērā Parlamenta un dalībvalstu bažas par dažu trešo valstu praksi, kas piespiež Savienību un / vai tās dalībvalstis veikt vai atsaukt konkrētus politikas pasākumus. Komisija piekrīt viedoklim, ka šāda prakse rada nopietnas bažas. Komisija apstiprina nodomu turpināt izskatīt iespējamo instrumentu, kuru varētu pieņemt, lai atturētu vai kompensētu trešo valstu piespiedu pasākumus, un kas ļautu ātri pieņemt pretpasākumus, ko izraisījuši šādi pasākumi. Komisija plāno turpināt savu novērtējumu un, pamatojoties uz šo novērtējumu, kā arī ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus, pieņemt leģislatīvā akta priekšlikumu, kas nodrošinātu mehānismu, lai novērstu vai kompensētu šādus pasākumus tādā veidā, kas atbilst starptautiskajām tiesībām. Kā paziņots Komisijas priekšsēdētājas 2020. gada 16. septembra nodomu vēstulē Parlamenta priekšsēdētājam un amatā esošajam Padomes priekšsēdētājam, Komisija jebkurā gadījumā pieņems minēto priekšlikumu vēlākais līdz 2021. gada beigām, vai arī agrāk, ja tas izrādīsies nepieciešams kādas trešās valsts piespiedu pasākumu dēļ.

Padome un Eiropas Parlaments ņem vērā Komisijas nodomu iesniegt priekšlikumu instrumentam trešo valstu piespiedu pasākumu novēršanai un reaģēšanai uz tiem. Abas iestādes ir apņēmības pilnas ievērot savu likumdevēju institucionālo lomu un savlaicīgi izskatīt priekšlikumu, ņemot vērā Savienības pienākumus, kas izriet no starptautiskajām tiesībām un PTO tiesību aktiem, kā arī attiecīgām norisēm starptautiskajā tirdzniecībā.

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgā deklarācija

Savienība joprojām ir apņēmības pilna ievērot daudzpusēju pieeju starptautiskā strīdu izšķiršanā, uz noteikumiem balstītā tirdzniecībā un starptautiskā sadarbībā, lai sasniegtu Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus. Savienība piedalīsies visos centienos reformēt PTO strīdu izšķiršanas mehānismu, kas var nodrošināt PTO Apelācijas institūcijas efektīvu darbību.

Komisijas paziņojumi

1. **Komisijas deklarācija par atbilstību starptautiskajām tiesībām**

Ja Savienība saskaņā ar Vienošanos par strīdu izšķiršanu (VSI) sāk risināt strīdu ar kādu citu Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) dalībvalsti, Komisija pieliek visas iespējamās pūles, lai pēc iespējas ātrāk panāktu šīs dalībvalsts piekrišanu izmantot arbitrāžu atbilstīgi VSI 25. pantam kā pagaidu apelācijas procedūru, kas saglabā būtiskās iezīmes, kuras ir apelācijas sūdzībām Apelācijas institūcijas priekšā ("apelācijas arbitrāžas procedūra"), kamēr Apelācijas institūcija nevar pilnībā atjaunot savas funkcijas saskaņā ar VSI 17. pantu.

Pieņemot īstenošanas aktus saskaņā ar regulas 3. panta aa) punktu, Komisija rīkosies atbilstīgi starptautisko tiesību prasībām par pretpasākumiem, kas kodificēti Starptautisko tiesību komisijas pieņemtajos pantos par valstu atbildību par starptautiski prettiesisku rīcību.

Jo īpaši pirms īstenošanas aktu pieņemšanas saskaņā ar 3. panta aa) punktu Komisija aicinās attiecīgo PTO dalībvalsti īstenot PTO ekspertu grupas secinājumus un ieteikumus, paziņot šai PTO dalībvalstij par Savienības nodomu veikt pretpasākumus, kā arī atkārtoti paust savu atvērtību sarunām par savstarpēji saskaņotu risinājumu saskaņā ar VSI prasībām.

Ja saskaņā ar 3. panta aa) punktu īstenošanas akti jau ir pieņemti, Komisija aptur to piemērošanu, ja Apelācijas institūcija saskaņā ar VSI 17. pantu ir atjaunojusi savas funkcijas saistībā ar minēto lietu vai ja ir ierosināta pagaidu apelācijas procedūra, ar nosacījumu, ka šāda procedūra notiek godprātīgi.

2. **Komisijas paziņojums**

Komisija atzinīgi vērtē Eiropas Parlamenta un Padomes regulas pieņemšanu, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 654/2014.

Komisija atgādina par paziņojumu, ko tā sniedza, pieņemot sākotnējo regulu, cita starpā arī par to, ka īstenošanas akti, kurus Komisija ir pilnvarota pieņemt, tiks izstrādāti, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem un dalībvalstu kontrolē. Izmantojot minētās pilnvaras, Komisija plāno rīkoties saskaņā ar paziņojumu, kas sniegts, pieņemot sākotnējo regulu, kā arī saskaņā ar šo deklarāciju.

Gatavojot īstenošanas aktu projektus par pakalpojumu tirdzniecību vai intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem, Komisija atgādina par saviem pienākumiem saskaņā ar 9. panta 1.a punktu un apstiprina, ka tā rīkos plašas iepriekšējas apspriešanās, lai nodrošinātu, ka Komisijas redzes lokā nonāk visas attiecīgās intereses un ar tām saistītās sekas, tiek paziņotas dalībvalstīm un, pieņemot pasākumus, tiek pienācīgi ņemtas vērā. Šajās apspriešanās Komisija aicinās privātā sektora ieinteresētās personas, kuras skar jebkuri iespējamie Savienības tirdzniecības politikas pasākumi, kuri Savienībai jāpieņem šajās jomās, sniegt savu ieguldījumu. Tāpat Komisija aicinās sniegt un centīsies saņemt to publisko iestāžu ieguldījumu, kuras var būt iesaistītas vai kuras ietekmē tādu iespējamu tirdzniecības politikas pasākumu īstenošanu, ko pieņem Savienība.

Gatavojot īstenošanas aktu projektus par pasākumiem tādās jomās kā pakalpojumu tirdzniecība un intelektuālā īpašuma tiesību komercaspekti, cita starpā par to, kā iespējamie tirdzniecības politikas pasākumi mijiedarbotos ar Savienības un valstu tiesību aktiem, īpaši tiks ņemts vērā to dalībvalstu publisko iestāžu ieguldījums, kuras ir iesaistītas tādu tiesību aktu izstrādē vai īstenošanā, kas reglamentē minētās jomas. Tāpat arī citām ieinteresētajām personām, kuras skar šādi tirdzniecības politikas pasākumi, tiks dota iespēja sniegt ieteikumus un paust bažas par pieņemamo pasākumu izvēli un formu. Piezīmes tiks nosūtītas dalībvalstīm, kad tiks pieņemti pasākumi saskaņā ar regulas 8. pantu. Šādu noteikto pasākumu periodiskā pārskatīšanā to piemērošanas laikā vai pēc to izbeigšanas arī tiks ņemts vērā dalībvalstu iestāžu un privātā sektora ieinteresēto personu ieguldījums saistībā ar šādu pasākumu īstenošanu, un problēmu gadījumā tiks atļauts veikt korekcijas.

Visbeidzot, Komisija atkārtoti apstiprina, ka piešķir lielu nozīmi tam, lai nodrošinātu, ka regula ir efektīvs un lietderīgs instruments Savienības tiesību īstenošanai, saskaņā ar starptautiskajiem tirdzniecības nolīgumiem, tostarp tādās jomās kā pakalpojumu tirdzniecība un intelektuālā īpašuma tiesību komercaspekti. Tāpēc šajās jomās veicamajiem pasākumiem jānodrošina arī efektīva izpilde saskaņā ar Savienības tiesībām, lai attiecīgā trešā valsts tos ievērotu un tie būtu saskaņā ar piemērojamiem starptautiskajiem noteikumiem par atļauto izpildes pasākumu veidiem.

Komisijas deklarācija

Pēc regulas pieņemšanas 2014. gadā Komisija apņēmās efektīvi sazināties un apmainīties viedokļiem ar Eiropas Parlamentu un Padomi par tirdzniecības strīdiem, kuru rezultātā var tikt pieņemti pasākumi saskaņā ar regulu, kā arī par izpildes pasākumiem kopumā. Ņemot vērā visaptverošo mērķi efektīvi un lietderīgi īstenot Savienības tiesības saskaņā ar Savienības starptautiskajiem tirdzniecības nolīgumiem, Komisija turpinās veicināt un pilnveidot mijiedarbību ar Eiropas Parlamentu un Padomi, lai gūtu abpusēju labumu.

Jo īpaši Komisija apņemas savas uzlabotās izpildes sistēmas ietvaros izmeklēt iespējamos Savienības starptautisko tirdzniecības nolīgumu pārkāpumus, kad tos ir konstatējis Parlaments, tā locekļi vai tā komitejas vai Padome, ar nosacījumu, ka šādiem pieprasījumiem ir pievienoti apstiprinoši pierādījumi. Komisija informēs Parlamentu un Padomi par tās uzlabotā izpildes darba rezultātiem.

Komisija, izstrādājot uzlaboto izpildes sistēmu, pievērsīs uzmanību ES tirdzniecības nolīgumu iespējamiem pārkāpumiem; tas vienlīdz attiecas gan uz tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības noteikumu pārkāpumiem, gan arī uz iespējamiem pārkāpumiem saistībā ar piekļuvi tirgum. Iespējamo tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības noteikumu pārkāpumu izskatīšana tiks pilnībā integrēta sistēmā. Komisija piešķirs prioritāti tiem gadījumiem, kuri tirdzniecības politikas kontekstā ir sistēmiski nozīmīgi un juridiski pamatoti un kuri ir īpaši nopietni tādēļ, ka tie ietekmē darba ņēmējus vai vidi.

Komisija turpinās aktīvi piedalīsies tematiskajās sēdēs ar attiecīgo Parlamenta komiteju, lai apmainītos viedokļiem par tirdzniecības strīdiem un izpildes pasākumiem, tostarp par ietekmi uz Savienības nozarēm. Šajā kontekstā Komisija turpinās ziņošanas praksi un regulāri ziņos par situāciju saistībā ar izskatīšanā esošajiem strīdiem, kā arī nekavējoties sniegs informāciju par būtiskām norisēm saistībā ar strīdiem, vienlaikus informējot par to arī dalībvalstis. Šie ziņojumi un informācijas apmaiņa notiks ar atbildīgo komiteju starpniecību Padomē un Parlamentā.

Tajā pat laikā Komisija turpinās regulāri informēt Parlamentu un Padomi par starptautiskajām norisēm, kas var radīt situācijas, kurās nepieciešams pieņemt pasākumus saskaņā regulu.

Visbeidzot, Komisija atkārtoti apstiprina savas saistības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 nekavējoties paziņot Parlamentam un Padomei par īstenošanas aktu projektiem, kurus tā iesniedz dalībvalstu komitejai, kā arī par galīgiem īstenošanas aktu projektiem pēc tam, kad komitejā ir sniegts atzinums. Tas tiek darīts, izmantojot komitoloģijas reģistru.